

NADAS

MERAK'IN İZİNDEN

Merak...

İnsanı harekete geçiren o ilk kıvılcım.

Bir çocuğun “Bu neden böyle?” diye sormasıyla başlar. Sonra bakarsınız ki o basit sorunun ardında bir dünya vardır: öğrenme, üretme, anlama, bağ kurma ihtiyacı...

Bu ay Nadas Gazetesi’nde, tam da bu kıvılcımın izini sürdük:

Merak ile ihtiyacın kesiştiği o eşikte durduk. Çünkü fark ettik ki, merak sadece bir his değil; öğrenmenin ön koşulu, gelişimin lokomotifi, hayatla kurulan ilişkinin ilk kapısıdır.

Ve her çocuk bu kapıdan içeri farklı bir ihtiyaçla girer: Kimi bilmek ister, kimi üretmek, kimi sormak, kimi sadece anlaşılmak...

Bu sayımızda:

- *Yabancı dil öğreniminde merakın nasıl bir öğrenme motoruna dönüştüğünü,*
- *Matematiğin sayılardan çok sorularla başladığını,*
- *Kodlama ve yapay zekâ gibi teknolojik alanlarda çocukların merakıyla nasıl geleceği şekillendirdiğini,*
- *Ve en önemlisi, bir çocuğun sorduğu her sorunun aslında bir gelişim ihtiyacına nasıl işaret ettiğini birlikte keşfedeceğiz.*

Henüz çocuklarla fiziksel bir etkinlik gerçekleştirilmemiş olsak da, bu ay bir yolculuğun planı yapıldı. Sorular hazırlandı. Zihinler hazırlandı. Çünkü biz biliyoruz: Eğitim, ihtiyaç duyulan anda başlar.

Ve çocukların en temel ihtiyacı, merak ettiklerinin değerli sayılmasıdır.

Nadas’ta bu ay merak eden çocuklara değil, merakı duyan yetişkinlere sesleniyoruz.

Çocukların “neden?” sorularını susturmak yerine onlarla birlikte soranlara,

Her “nasıl çalışıyor?” sorusunu bir keşfe dönüştürenlere,

Ve “Bunu birlikte araştıralım” diyerek ihtiyacın içindeki öğrenmeyi görenlere...

Mert Buğra Maradit

“Anneee, Apple ne demek?”

Beliz Bayır

Merak ve Matematik:
Sorgulamanın Gücü

Melike Keleş

Geleceği Kodluyoruz

Enisa Zeynep Arslan

Sustuğunda Değil, Sorduğunda
Büyür

Nadas Haber Sayfası

Bu Aynın Eğitim Felsefesi:

“Çocuk soru sorduğunda değil, sustuğunda endişelenmeliyiz.”
O yüzden bu ay biz sadece cevaplar değil, birlikte sorular hazırlıyoruz.

Çünkü biliyoruz ki:

✚ Her soru, bir ihtiyaçtır.

Ve her ihtiyaç, eğitimin doğal başlangıç noktasıdır.

“Merak”tan Yola Çıktık, İhtiyacı Takip Ediyoruz”

Her çocuk farklı bir soruyla gelir:

Kimi “Bu nasıl çalışıyor?” der, kimi “Neden böyle?”

Biz Nadas’ta, çocukların sadece sorularını değil, o soruların altında yatan ihtiyaçları da duymak istiyoruz. Bu ay, çocuklarımızla birlikte merakı keşfetmenin yollarını ararken, bu ihtiyaçlara uygun zengin öğrenme ortamları hazırlıyoruz.

NADAS'TA MERAK VE İHTİYACA UYGUN ALANLAR KURULUYOR!

Bir çocuğun neyi merak edeceğini bilemeyiz. Hangi soruyla çıkagelir, neyin peşine düşer, hangi boşlukta durup düşünür. . . Önceden kestiremeyiz.

Ama biz, tam da bu bilinmezlik için hazırlanırız.

Bu yüzden Nadas’ta bu günler, sessiz ama anlamlı bir hazırlığın günleri.

Köşeler sadeleşiyor, mobilyalar yer değiştiriyor, malzemeler seçiliyor.

Her masa, her minder, her raf; bir ihtiyaca karşılık vermek,

bir soruya eşlik etmek, bir merakı filizlendirmek için yerini buluyor.

Çünkü biz biliyoruz: Çocuğun kalbinden çıkan bir “acaba”ya alan açmak, eğitimin en derin hâlidir.

Köy Tabelası

MERT BUĞRA MARADIT

“Anneee, Apple ne demek?”

Bir sabah kahvaltı hazırlarken çocuğunuz gözüniüzün içine bakarak şöyle diyebilir:

“Anne... Apple mı dedin? Neden İngilizce’de elmaya ‘apple’ deniyor? Peki Almanca’da ne deniyor?

Japonca’da? Peki ya Marslılar ne diyor olabilir?”

Eğer siz de bu cümlelerin sabah sabah beyninizi kaşıdığını hissediyorsanız, geçmiş olsun:

Çocuğunuz “meraklı bir dil kaşifi” olmuş demektir!

Ama korkmayın. Bilim sizin yanınızda..

Kaliforniya Üniversitesi’nden bilim insanları, çocukların (ve yetişkinlerin) bir şeyi merak ettiğinde beynin

“hipokampus” denilen öğrenme bölgesinin daha aktif hale geldiğini söylüyor. Aynı anda dopamin salgılanıyor, yani öğrenmek hem kolaylaşıyor hem de daha keyifli hale

geliyor.

Yani çocuk “Neden?” diye sorduğunda aslında beynine,

“Hadi şimdi biraz öğrenme vakti, ama eğlenerek!”

komutu veriyor.

Yabancı Dil Öğrenirken Merak = Süper Güç

Dil öğrenmek çoğu zaman “ezber” gibi algılansa da

çocuklar için bu çok daha doğal ve oyun gibi işliyor. Eğer araya merak da girerse, o zaman öğrenme hem hızlanıyor hem de derinleşiyor.

Mesela; Çocuğunuz “cat” kelimesini duyduğunda sadece “kedi” demekle yetinmiyor, “Peki neden İngilizler ‘cat’ diyor da biz ‘kedi’ diyoruz?” diye soruyorsa, o çocuk sadece bir kelime değil, bir kültürü öğrenmeye başlamış demektir.

Harvard Üniversitesi’nin yayınladığı bir çalışmaya göre erken yaşta dil öğrenen çocuklar: Daha iyi odaklanıyor, empati yetenekleri gelişiyor ve farklı kültürlerle karşı daha açık oluyor.

Yani “Bonjour” demek sadece Fransızca selam vermek değil; başka dünyaları nazikçe selamlamak anlamına geliyor.

Peki Aileler Ne Yapabilir?

Dil öğrenimini bir yarışa çevirmeden, bir oyun alanına dönüştürmek çok işe yarıyor. İşte birkaç basit ama etkili öneri:

-Birlikte kelime listeleri oluşturun. Ama sıradan değil!

Mesela; “Kahvaltı masasında geçen 5 İngilizce kelime”

-Farklı dillerde çocuk şarkıları dinleyin. Hatta yanlış söyleyerek eğlenin!

-Her hafta bir “kelime yolculuğu” başlatın. Mesela;

“Bu hafta elma kelimesini dünya turuna çıkarıyoruz!”

-Merak ettiği kelimeleri birlikte araştırın. Kelimenin kökenini bulmak bir hazine avı gibi olabilir.

Merakla Öğrenen Çocuk, Kalpten Konuşur

Yabancı bir dili öğrenmek, sadece “başka bir dil” öğrenmek değildir. Aynı zamanda bir çocuğun dünyaya açılan penceresidir. Ve o pencerenin perdesini çoğu zaman sadece merak aralar.

Eğer çocuğunuz bir sabah kalkıp “Anne, neden İngilizcede ay’a ‘moon’ deniyor?” diye sorarsa..

O anı kaçırmayın! Yanıtı birlikte arayın. Belki de o gün, birlikte hem bir kelime, hem de birbirinize dair yepyeni bir şey keşfedersiniz.

CULTURE

Köy Tabelası

BELİZ BAYIR

Merak ve Matematik: Sorgulamanın Gücü

Hayatımızın her anında karşımıza çıkan bir dil; matematik. . .

İlk insanlar gökyüzünü izlediğinde yıldızların belirli dönemde aynı şekilde dizildiğini fark etti ve neden böyle olduğunu merak etti. Nehirlerin taşması, toprakların paylaşılması her adımda bir soru vardı. O sorular matematiğin temelini attı. Bütün bu süreçleri başlatan şey, en saf haliyle merak. Matematik, aslında evrenin dilini anlamaya çalışan insanların bitmeyen sorularıyla şekillendi; sorgu, merak, gözlem ile doğdu.

Tarihin Derinliklerinden Günümüze Merakın İzleri Antik Mısır'da Nil Nebri taşıdığına sınırları yeniden hesaplamak zorunda kaldılar,

Mısırlılar piramitleri inşa ederken geometriyi geliştirdi, Babiller zaman kavramı için 60'lık sistemi kullandı, Yunan filozofları sonsuzluk kavramını tartıştı, Hindistan'da 0 sayısı icat edildi, evet bir zamanlar 0 yoktu,

Pisagor, bir üçgenin kenarlarıyla ilgili ilişkiyi merak ettiğinde, bugün hâlâ öğrettiğimiz bir teoremin ilk adımını atmış oldu, Newton, elma yere düştüğünde "Neden düşüyor?" diye düşündüğünde, sadece fizik değil yepyeni bir matematiksel düşünme biçimini de ortaya koydu (diferansiyel hesapları),

Gauss asal sayıların gizemini çözmeye çalıştı.

Her biri, bir gözlemle, bir merakla başladı.

Günümüzde matematik kural ve formüllerden oluşan katı bir yapı gibi görünse de, aslında hâlâ aynı soruların peşindedir: "Bu nasıl çalışıyor?", "Bunda nasıl bir düzen var?", "Bu rastlantı mı, yoksa bir yasa mı?" Bu soruların peşinden gitmek, matematiksel düşünmenin kalbidir.

Matematik Öğreniminde "Merak & Çocuk"

Merak, bir konuyu sadece öğrenmek değil, onu keşfetmek için yaklaşmanın anahtarıdır. Bir çocuğun "Neden?" sorusu, öğrenmenin kapısını aralar.

Eğitimde belki de en kritik görev, bu kapının açık kalmasını sağlamak; yani merakı söndürmeden, onu besleyebilmektir. Öğrenciler, matematiği sadece doğru cevabı bulmak için değil, "Bu neden böyle?" diye sorgulamak için öğrendiklerinde, matematik yeniden canlı, anlamlı ve insana ait bir yolculuğa dönüşür. Özellikle matematik gibi zaman zaman "soyut", "zor" ya da "uzak" görülen bir alanda, merak, hem öğretmenin hem öğrencinin en güçlü aracıdır. Çünkü matematik, yalnızca sayılarla değil, sorularla başlar. Ne yazık ki, günümüzde pek çok öğrenci için matematik, doğru cevabı bulmakla sınırlı bir etkinlik hâline gelmiştir. Oysa öğrenme süreci sadece "doğru cevaba ulaşmak" değil, "soru sormayı öğrenmekle anlam kazanır. Bir öğrenci "Bu neden böyle?", "Başka türlü olabilir mi?", "Bu kural ne işe yarıyor?" gibi sorular sormaya başladığında, artık sadece bilgiyi tüketen değil, üreten bir birey olmaya başlar. Bu tür sorular, matematiği "ezberlenecek bir bilgi" olmaktan çıkarır, "keşfedilecek bir düşünce biçimi" hâline getirir. Unutmamalıyız ki, öğrenmenin gerçek başlangıcı, bir çocuğun gözlerinde beliren o küçük ama derin sorudur: "Acaba...?" Bu küçücük soru, bilgiyle kurulan ilişkiyi dönüştürür: Dışarıdan dayatılan bir şey değil, içeriden gelen bir ihtiyaç hâline gelir. Gerçek öğrenme ise tam bu noktada başlar. Merak, pasif bir alıcılıktan aktif bir katılımcılığa geçiştir. Özellikle matematikte bu geçiş çok değerlidir. Çünkü matematik, doğru cevabı ezberlemekten çok, soruyu anlamayı ve problemi farklı açılardan görebilmeyi gerektirir.

Sonuç: Merak Edilen Bilgi Unutulmaz

Her öğrenci farklıdır; ama her çocuğun içinde, doğru ortamda büyüymeyi bekleyen bir merak tohumu vardır.

Köy Tabelası

Melike Keleş

Geleceği Kodluyoruz ...

Kodlama, Robotik ve Yapay Zeka İle Yeni Bir Dünya

 Teknoloji Çocukların Dünyasında
Günümüz teknolojisi, çocukların sadece eğlenmek için değil, üretmek ve öğrenmek için de kullandığı muazzam bir araç haline geldi. Tabletler, bilgisayarlar ve akıllı cihazlar artık yönlendirildiğinde çocuklar için birer öğrenme laboratuvarına dönüşüyor.

Robotik ve Kodlama: 21. Yüzyılın Okuryazarlığı

Kodlama ve robotik eğitimleri, çocukların problem çözme becerilerini geliştirirken, onları geleceğin mesleklerine hazırlıyor. Basit bir kod satırıyla bir robotu hareket ettirmek, aslında çocuklara "Ben üretebilirim!" duygusunu aşıyor.

Yapay Zeka: Arkadaş mı? Araç mı?

Yapay zeka (YZ), artık hayatımızın her alanında. Akıllı asistanlardan, öneri sistemlerine kadar her yerde YZ var. Çocuklar, yapay zekayı doğru tanıyarak; onu sadece tüketmek değil, üretmek ve geliştirmek için de kullanabilir.

Sonuç:

Dijital dünyada çocuklar artık sadece tüketici değil, üretici! Kodlama, robotik ve yapay zeka ile donanmış yeni nesil, geleceğin mimarları olacak. Önemli olan doğru rehberlik ve bilinçli kullanım.

MERAKLA BAŞLAYAN GELECEK: ÇOCUKLAR, YAPAY ZEKA VE TEKNOLOJİ

Çocuklar. . . Bitmeyen sorularıyla etrafı saran, gözlerindeki ışıltıyla dünyayı yeniden keşfeden minik kâşifler. "Bu neden böyle?", "Nasıl çalışıyor?", "Robotlar düşünebilir mi?" gibi sorular artık sadece hayal gücünün değil

çağın gerçeğinin de bir parçası. Çünkü yaşadığımız çağ, yapay zekanın, robotik teknolojilerin ve dijital dünyanın çocukların oyun alanına dönüştüğü bir çağ. Merak, öğrenmenin en güçlü kıvılcımıdır. Çocuklar sorar, dener, bozar, yeniden yapar. . . İşte tam da bu döngüde teknoloji devreye giriyor. Bilgisayarlar, tabletler, kodlama setleri ve şimdi de yapay zekâ araçları, bu merakı besleyen muazzam kaynaklara dönüşüyor. Yapay zeka, artık sadece bilim kurgu filmlerinin konusu değil; çocukların yaratıcılığını destekleyen, öğrenme süreçlerini kişiselleştiren bir öğrenme arkadaşı.

Merakla Başlayan Yolculuk: Teknolojinin ve Yapay Zekanın Kalbindeki Güç

Tüm büyük buluşların ortak bir noktası vardır : Merak.

Bir çocuk "Bu neden böyle çalışıyor?" diye sorduğunda, belki de geleceğin en önemli teknolojik gelişiminin ilk adımı atılır. Merak, sadece öğrenmenin değil; üretmenin, geliştirmenin ve dönüştürmenin de kıvılcımıdır.

Teknolojideki ve yapay zekadaki ilerlemeler; hayal kuran, sınırları sorgulayan ve ezberleri bozan insanların merakından doğmuştur. Bilgisayarların konuşmasını, robotların öğrenmesini, makinelerin düşünmesini mümkün kılan şey, bu sınırsız keşif arzusudur. Bugün kullandığımız akıllı asistanlar, yapay zekâ sistemleri ve dijital çözümler, bir zamanlar birilerinin merakla sorduğu basit soruların cevabını aramasıyla ortaya çıktı. Bu nedenle merakı teşvik etmek, sadece bireysel gelişimi değil; aynı zamanda bilimsel ve teknolojik ilerlemeyi de besler. Çocukların ve gençlerin sorduğu her "Neden?", "Nasıl?" ve "Ya şöyle olursa?" sorusu, geleceğin teknolojisine atılan bir adımdır.

Unutmayalım: Geleceği şekillendiren şey bilgi değil, bilgiye duyulan meraktır.

Köy Tabelası

Enisa Zeynep Arslan

Sustuğunda Değil, Sorduğunda Büyür

Hiç düşündünüz mü, çocuklar neden bu kadar çok soru sorar?

“Bu ne?”, “Neden öyle?”, “Nasıl oluyor?” gibi bitmek bilmeyen sorular aslında çocukların dünyayı anlama çabasının en güzel göstergesidir. İşte bu güçlü itici gücün adı: merak.

Çocuklar için merak etmemek mümkün değildir çünkü her çocuk merak güdüsü ile dünyaya gelmiştir. Doğuştan getirmiş oldukları ana komutlardan bir tanesi onlara “Belirsizlikten rahatsız olacaksınız bu sebeple onları anlamlı hale getirebilmek için elinizden geleni yapmalısınız.” demektir. Merak bilinmeyi anlamlandırmak için gereklidir dolayısıyla öğrenmenin önkoşuludur. Meraklarıyla öğrendikleri ve keşfettikleri bilgiler arasında ilişki kurmaya başlarlar. Bu sürecin devamında yaşam deneyimlerinin ve ilişki kurduklarının sayısı arttıkça üst düzey ilişkiler kurarak kapsayıcı bütünsel sistemler geliştirirler. Böylece zaman içinde sadece “ev” değil, “komşu”, “mahalle”, “semt”, “şehir” ve “bölge” gibi bilişsel birimleri oluştururlar.

Çocuklar merak ederek öğrendikçe ve anladıkça sorgulamaya başlayıp daha büyük sistemler kurmaya başlıyorlar. Kurdukları sistemler üzerinden de **üstesinden gelinecek yeni yaşam deneyimleri aramaya başlıyorlar.** Yaşamın belli bir alanını anlamlandırdıktan sonra henüz açığa kavuşmamış başka bir deneyim alanını sorgulamaya, araştırmaya ve didiklemeye başlayarak bütünselliğe ulaşmaya çalışıyorlar.

Peki, bu merak duygusu onların gelişiminde nasıl bir rol oynar?

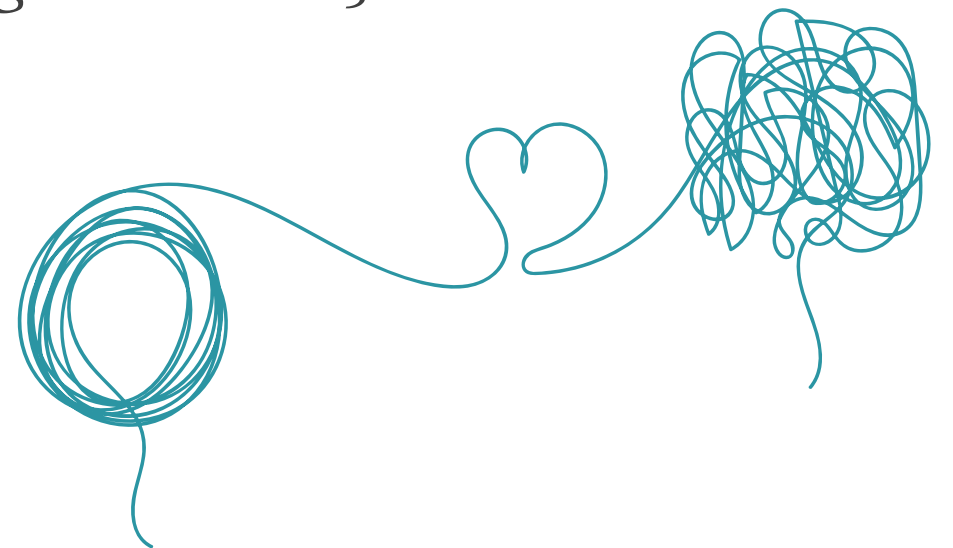
Çocukların merak ederek öğreneceğinden bahsettik. Buna ek olarak merak duygusu çocukların duygusal, sosyal, bilişsel ve dil gelişimi gibi birçok alanında da motor görevindedir

Nitelikli öğrenme için bu duygunun desteklenmesi gerekiyor. Bu duygu desteklendiğinde; sorgulayan, düşünen, kendine güvenen, yaratıcı ve çevresine duyarlı bireyler yetişir.

Merak eden çocuk, öğrenmeyi sever. Kendi başına keşfetmek, zihinsel gelişimini destekler. Soru sorması, dikkatini toplaması ve çözüm yolları araması, düşünme becerilerini güçlendirir. Bu da çocuğun özgüvenini artırır. Çünkü öğrendikçe “Ben yapabiliyorum” duygusu pekişir. Aynı zamanda duygularını tanıma, ifade etme ve duygusal farkındalık geliştirme yolunda önemli adımlar atar. Merak, çocuğun dünyayla kurduğu ilk ve en saf bağıdır. Sorduğu her “neden?”, içsel dünyasında bir kapıyı aralar. Bu kapının ardında: Özgüven gelişir; “Sorularım değerli” hissi, çocukta kendini ifade etme becerisini güçlendirir. Bilişsel gelişim desteklenir; sorular sormak, neden-sonuç ilişkisi kurmayı, hayal gücünü ve dikkat süresini artırır. Duygusal olgunluk artar, merakı kabul edilen çocuk, kendini anlaşılmış ve sevilmiş hisseder.

Merak, yalnızca içsel değil, sosyal bir süreçtir de. Soru soran çocuk iletişim kurmayı öğrenir, empati geliştirir, ortamda güven hissediyorsa iş birliğine açık olur, sınıf içi katılımı artar, arkadaş ilişkileri güçlenir.

Bu nedenle “meraklı çocuk” etiketi bazen yanlış anlaşılır. Oysa bu çocuklar, sadece daha fazla bağ kurmaya çalışıyor olabilir. Büyükler bilen insanlarken küçükler öğrenenlerdir. Çocukların

Söğüt Altı Sohbetleri

Kulağı Gıdıklayan Soru

O sabah Söğüt ağacı biraz huzursuz uyanmıştı. Dallarını hafifçe salladı, yapraklarını yokladı. “İçimde bir şey var,” dedi kendi kendine, “ama ne olduğunu bilmiyorum.”

Tam o sırada Minik adında bir çocuk yaklaştı. Kıvırcık saçları rüzgârla dans ediyor, elindeki büyüteç parlıyordu. Cebinde her zaman olduğu gibi birkaç tane “acaba” taşıyordu.

“Günaydın Söğüt,” dedi Minik, “bugün sana bir soru sormak istiyorum. Ama önce... Sen neden böyle kaşınıyorsun?”

Söğüt hafifçe kıkırdadı. “Sanırım biri sabah sabah kulağımı gıdıkladı. Bir soru bırakmış olabilir.”

“Nasıl yani?” dedi Minik şaşkınlıkla.

“Bazen,” dedi Söğüt, “çocuklar sormadan önce bile sorular havada dolaşır. Rüzgârla gelir, yapraklarıma dokunur. Ve ben anlarım... Bir soru yakındadır.”

Minik bir süre düşündü. “Belki de benim sorumdur,” dedi. “Bir şeyi merak ediyorum ama tam ne olduğunu bilmiyorum. Sanki içimde bir kıpırtı var.”

Söğüt eğildi, yaprakları Minik’in omzuna hafifçe dokundu. “İşte,” dedi, “merak budur. İçeriden dışarıya doğru yürüyen bir ihtiyaçtır. Önce kıpırdar, sonra fısıldar, en sonunda ses olur.”

Minik başını salladı. “Yani sormak, sadece öğrenmek değil... İçimde bir şeyi yerine koymak mı?”

“Belki de,” dedi Söğüt. “Çünkü bazen ihtiyaç duyarız... Bir şeyi bilmeye, görmeye, anlamaya... Ve işte o zaman merak ederiz.”

Minik o gün sormadığı ama içinde biriken soruları düşündü. Hepsini cebinden çıkarıp Söğüt’ün köklerinin yanına bıraktı. Söğüt hafifçe yapraklarını salladı.

“Onlara iyi bakarım,” dedi. “Ne zaman sormaya hazırsan, ben buradayım.”

Merak, bazen sesli bir soru değildir.

Bazen sadece içte bir kıpırtıdır.

Ve biri fark ettiğinde, büyür.

Köy Masası

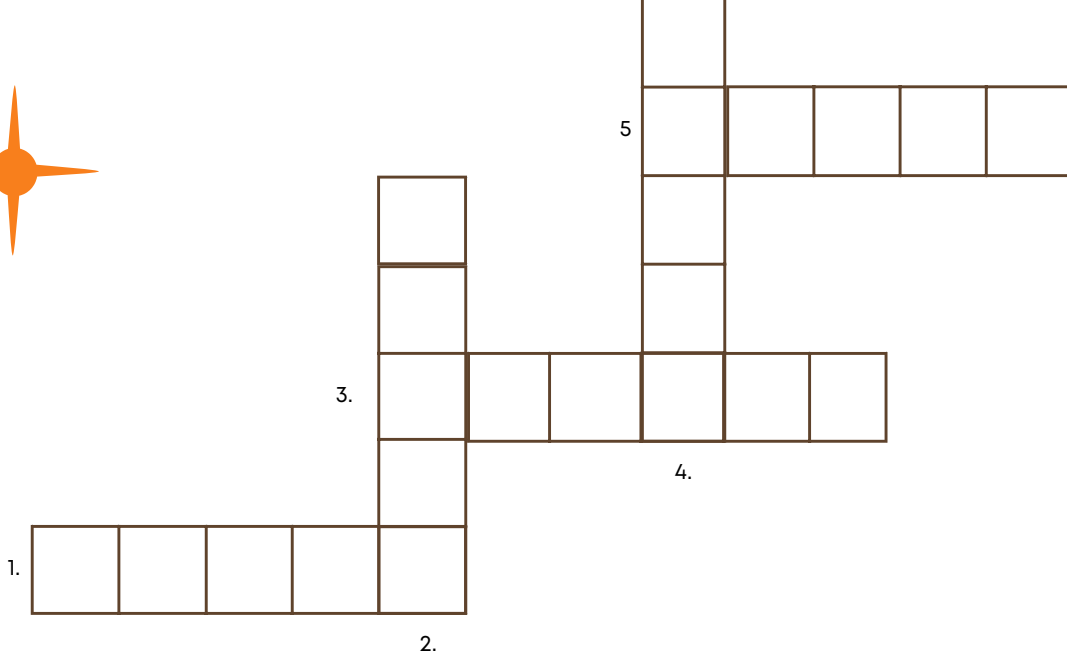
BULMACA

 Sözcük Avı:

M	A	C	A	R	A	Y
E	H	A	Y	A	L	K
R	Ö	Z	G	Ü	N	E
A	B	C	Ç	I	N	D
K	İ	L	E	A	R	K
S	O	R	U	L	A	R
G	O	Z	L	E	M	M

Bulman gereken kelimeler:

◆ Soru ◆ Hayal ◆ Gözlem ◆ Acaba ◆ Merak

1. Çocukları öğrenmeye yönlendiren en güçlü duygu
2. Hikâyelerle öğrenmenin kapısını açan araç
3. Çocukların iz bıraktığı yaşayan zemin nedir?
4. Hayatın ve öğrenmenin akışını belirleyen doğal uyum nedir?
5. Yeni fikirleri doğuran güç nedir?

“Acaba?” Sorusu Tamamlama Oyunu

- Acaba ağaçlar rüya görür mü?
- Acaba suyun içinde zaman nasıl işler?
- Acaba seslerin bir rengi var mı?
- Acaba gökyüzü neden her gün aynı değil?

Söğüt’ün Sorusu: Kim Olduğumu Bulabilir misin?

Ben toprağın altında yaşarım.

- Geceleri çıkarım.

- Yağmurdan sonra çok mutluyum.

- Adımın sonunda “can” var...

Cevabım:

KUPON

Kupon Toplamayı Özlemişsinizdir...

10 Kupon= Sürpriz hediyeler

